

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມປ່າໄມ້

ເລກທີ: ໑155/ບມ.

ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ, ວັນທີ: 06.11.2006

ບົດແນະນຳ

ຂອງກົມປ່າໄມ້

ວ່າດ້ວຍ ການສຳຫຼວດ ປ່າໄມ້ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

- ອີງຕາມ ລະບຽບການ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0221/ກປ.00, ລົງວັນທີ 13/10/2000 ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້.
- ອີງຕາມ ລະບຽບການ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0069/ກປ.02, ລົງວັນທີ 13/05/2002 ວ່າດ້ວຍ ຫຼັກການໃນການສຳຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ, ການໝາຍຕົ້ນຕັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນຫຼັງການຂຸດຄົ້ນໄມ້.
- ອີງຕາມ ລະບຽບການ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0204/ກປ.03, ລົງວັນທີ 03/10/2003 ວ່າດ້ວຍ ການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແບບຍືນນານ.

I. ຈຸດປະສົງ

ບົດແນະນຳ ສະບັບນີ້ ວາງອອກ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ເນື້ອໃນຂອງ ຫຼັກການພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບ ການສຳຫຼວດຈັດສັນປ່າໄມ້, ການສຳຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ, ການໝາຍຕົ້ນຕັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນຫຼັງການຂຸດຄົ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ຂະນິດພັນໄມ້, ບໍລິມາດໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແບບຍືນນານ.

II. ນິຍາມ

ປ່າຜະລິດ: ແມ່ນປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້, ຊຶ່ງຖືກຈັດແບ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການ ຂອງການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າ ດ້ານໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຕະຫຼອດໄປ ຊຶ່ງບໍ່ມີຜົນກະທົບ ຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ເຂດປ່າຜະລິດ: ແມ່ນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ມີຄຸນລັກສະນະຄົບຖ້ວນ ຕາມນິຍາມ ປ່າຜະລິດ, ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໂດຍຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບຫຼັກການ, ເປັນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ທີ່ລວມມີຫຼາຍ ປະເພດປ່າ ແລະ ໄດ້ຮັບ ການຈັດແບ່ງເຂດ ຂອງແຕ່ລະປະເພດປ່າ ຕາມກຳນົດໝາຍ ທາງດ້ານ ວິຊາການ ເພື່ອຈັດສັນ ພາຍໃຕ້ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແບບຍືນຍານ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງປະຊາຊົນ.

ເຂດຄຸ້ມຄອງ: ແມ່ນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຢູ່ໃນເຂດປ່າຜະລິດ, ຊຶ່ງຖືກຈັດແບ່ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຕາມເຂດແດນ ປົກຄອງເມືອງ.

ເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍ: ແມ່ນພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຢູ່ພາຍໃນເຂດຄຸ້ມຄອງ, ຊຶ່ງຖືກຈັດແບ່ງ ເພື່ອສະດວກ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ແບບຍືນຍານ.

ການສຳຫຼວດຈັດສັນປ່າຜະລິດ: ແມ່ນການເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ເນື້ອທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ບໍລິມາດ ໄມ້, ຊະນິດພັນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ຂໍ້ມູນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນເຂດປ່າຜະລິດ ເພື່ອ ວາງແຜນຈັດສັນ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ.

ການສຳຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ: ແມ່ນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ຊະນິດພັນ, ໜ້າຕ້າງ ຕາມອະນຸຍາດຕັດປ່າ, ລວງສູງ, ຄຸນນະພາບລຳຕົ້ນ ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງຕົ້ນໄມ້ ເພື່ອຂຶ້ນບັນຊີຕົ້ນໄມ້ ແລະ ກຳນົດເສັ້ນທາງລາກແກ່ ແລ້ວ ສ້າງເປັນແຜນການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ຕາມແຜນຈັດສັນ.

ການໝາຍຕົ້ນຕັດ: ແມ່ນການໝາຍເປີຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຈະຖືກຕັດ ຕາມບັນຊີໄມ້ ຂອງການສຳຫຼວດ ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ດ້ວຍນຳສີ ແລະ ການຕີກາຕົ້ນ.

ການປະເມີນຜົນ ຫຼັງການຂຸດຄົ້ນ: ແມ່ນການກວດກາ ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການຂຸດຄົ້ນ ເພື່ອປະເມີນ ຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ພ້ອມທັງ ກຳນົດ ມາດຕະການແກ້ໄຂ.

ຮອບວຽນການຂຸດຄົ້ນ: ແມ່ນວົງຈອນການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແບບຍືນຍານ ໃນເຂດປ່າຜະລິດ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດ ໃນແຜນຈັດສັນ.

ການສຸມຕົວຢ່າງ: ແມ່ນການຄັດເລືອກເອົາ ເນື້ອທີ່ຈຳນວນໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຕົວແທນ ໃຫ້ແກ່ເນື້ອ ທີ່ທັງໝົດ.

ດອນຕົວຢ່າງ: ແມ່ນເນື້ອທີ່ເປັນຕົວແທນ ໃຫ້ແກ່ ເນື້ອທີ່ໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດຂະໜາດ ໄວ້ສຳລັບ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ.

ການເຕີບໂຕຂອງຕົ້ນໄມ້: ແມ່ນການຂະຫຍາຍໂຕຂອງຕົ້ນໄມ້ ໂດຍ ຄິດໄລ່ ທົ່ວໜ່ວຍເປັນແມັດກ້ອນ ຕໍ່ ເຮັກຕາ ຕໍ່ ປີ ($m^3/ha/yr$).

III. ຫຼັກການລວມ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດປ່າຜະລິດ ໃຫ້ ຍືນນານ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນ ການສຳຫຼວດ ປ່າໄມ້ ຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ສຳຫຼວດຈັດສັນ
2. ສຳຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ
3. ການໝາຍຕົ້ນຕັດ
4. ການປະເມີນຜົນ ຫຼັງການຂຸດຄົ້ນ

IV. ການສຳຫຼວດຈັດສັນ

1. ວິທີການສຳຫຼວດ

ວາງແລວແມ່ ແລະ ແລວປົກ ເພື່ອຄວາມສະດວກ ໃນການສຳຫຼວດ.

ແລວແມ່, ໃຫ້ວາງຕາມຄວາມເໝາະສົມ ກັບສະພາບພື້ນທີ່ສຳຫຼວດ ຊຶ່ງຈຸດປະສົງ ຂອງການ ວາງແລວແມ່ແມ່ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການສ້າງແລວປົກ.

ແລວປົກ, ໃຫ້ວາງຕັ້ງສາກກັບແລວແມ່ ໂດຍ ມີໄລຍະຫ່າງ ລະຫວ່າງ ເສັ້ນແລວປົກ 200 ແມັດ ຊຶ່ງຈຸດປະສົງ ຂອງການວາງແລວປົກແມ່ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການສ້າງດອນ ຕົວຢ່າງ (ເບິ່ງຮູບສະແດງ 1).

ສຸມຕົວຢ່າງ ເປັນລະບົບ ແບບສະໝໍ່າສະເໝີ ຕາມເສັ້ນແລວປົກ. ດອນຕົວຢ່າງ ປະກອບມີ 3 ປະເພດ ຄື:

– ດອນ 'ກ' ມີຂະໜາດ 20 ມ x 30 ມ, ໄລຍະຫ່າງ ລະຫວ່າງ ດອນ 300 ແມັດ ສຳລັບປ່າ ໂຄກ ແລະ 100 ແມັດ ສຳລັບປ່າດົງ, ຊຶ່ງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ຂອງສຸມຕົວຢ່າງ ເທົ່າກັບ 1% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໂຄກ ແລະ 3% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າດົງ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທີ່ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ການປະເມີນ ບໍລິມາດໄມ້ຢືນຕົ້ນ (ເບິ່ງຮູບສະແດງ 1 ແລະ 2).

– ດອນ 'ຂ' ມີຂະໜາດ 10 ແມັດ x 10 ແມັດ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນແຈເບື້ອງໃດໜຶ່ງຂອງດອນ 'ກ' ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທີ່ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ການປະເມີນ ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງຕົ້ນໄມ້ນ້ອຍ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຊຶ່ງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ຂອງສຸມຕົວຢ່າງ ເທົ່າກັບ 0.16 % ຂອງເນື້ອ ທີ່ປ່າໂຄກ ແລະ 0.5% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າດົງ (ເບິ່ງຮູບສະແດງ 2).

- ດອນ 'ຄ' ມີຂະໜາດ 5 x 5 ແມັດ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນ ແຈເບື້ອງໃດໜຶ່ງຂອງ ດອນ 'ຂ' ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທີ່ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ການປະເມີນ ໄມ້ນ້ອຍ ແລະ ເບ້ຍໄມ້ສືບພັນ ຊຶ່ງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ຂອງສຸມຕົວຢ່າງ ເທົ່າກັບ 0.04% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໂຄກ ແລະ 0.12% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າດົງ (ເບິ່ງຮູບສະແດງ 2).

(ລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງດອນ 'ກ', 'ຂ' ແລະ 'ຄ' ເບິ່ງໃນຮູບ 1 ແລະ 2)

ການຄັດເລືອກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້:

- ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ທີ່ຕ້ອງສຳຫຼວດ ຄື: ປ່າດົງ (ປ່າດົງດິບ, ປ່າຜັດໃບປະສົມ, ປ່າໃບເຂັມປະສົມ ໃບກວ້າງ ແລະ ປ່າໃບເຂັມ), ປ່າໂຄກ ແລະ ປ່າໄມ້ປ່ອງ.
- ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສຳຫຼວດ ຄື: ປ່າຊຸດໂຊມ, ປ່າພື້ນຟູ, ປ່າພຸ່ມ, ເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ເຂດປ່າປ້ອງກັນ.

2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການກະກຽມ

2.1.1. ບຸກຄະລາກອນ

- ພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານສຳຫຼວດຈັດສັນ ປ່າຜະລິດ ລວມມີ: ພະນັກງານ ກອງສຳຫຼວດ ແລະ ວາງແຜນປ່າໄມ້, ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ.
- ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ບົດແນະນຳ, ຄູ່ມືການສຳຫຼວດ, ວິທີການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງຢູ່ ພາກສະໜາມ, ການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ.

2.1.2. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້

ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ການສຳຫຼວດ ລວມມີ: ແຜນທີ່ພູມສັນຖານ, ແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້, ພາບຖ່າຍທາງອາກາດ, ພາບຖ່າຍທາງດາວທຽມ, ແຜນທີ່ວາງແຜນສຳຫຼວດ, ເຄື່ອງວັດແທກຕົ້ນໄມ້ (ລວງສູງ, ໜ້າຕັ້ງ), ເຄື່ອງວັດແທກໄລຍະ, ເຂັມທິດ, ອຸປະກອນຂີດຂຽນ, ເຄື່ອງປ້ອງກັນ ແຮງງານ, ເຄື່ອງຄົວກິນ, ເຄື່ອງມືແຮງງານ (ພ້າ, ມິດ, ຈິກ, ຊ້ວນ, ເລື້ອຍ, ຂວານ....) ແລະ ພາຫານຮັບໃຊ້.

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ

- ໃນດອນຕົວຢ່າງ ປະເພດ 'ກ' ຕ້ອງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຂອງທຸກຊະນິດພັນໄມ້ ທີ່ມີໜ້າຕັ້ງພຽງເອິກ ແຕ່ 20 ຊມ ຂຶ້ນໄປ, ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳລວມມີ: ຊະນິດພັນໄມ້, ໜ້າຕັ້ງພຽງເອິກ, ລວງສູງ

ໃຕ້ງ່າ, ລວງສູງສຸດຍອດ ແລະ ຄຸນນະພາບລຳຕົ້ນ (ລາຍລະອຽດ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ຮ່າງບັນທຶກ ສຈ 1).

- ໃນດອນຕົວຢ່າງ ປະເພດ 'ຂ' ຕ້ອງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຄື: ຈຳນວນ ຕົ້ນໄມ້ທຸກຊະນິດພັນ ທີ່ມີໜ້າ ຕ້າງພຽງເອິກແຕ່ 5-19 ຊມ ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳ ລວມມີ: ຊະນິດພັນໄມ້, ໜ້າຕ້າງພຽງເອິກ, ລວງສູງສຸດຍອດ ແລະ ເຄື່ອງ ປ່າຂອງດົງ ແຕ່ລະ ຊະນິດ ເຊັ່ນ: ໄມ້ປ່ອງ, ຫວາຍ, ໝາກແໜ່ງ, ຕຸດຕຽງ, ເປືອກເມືອກ, ເຄື່ອແຫມ. . . (ລາຍລະອຽດ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນໃຫ້ ປະຕິບັດຕາມ ຮ່າງບັນທຶກ ສຈ 2)
- ໃນດອນຕົວຢ່າງປະເພດ 'ຄ' ຕ້ອງເກັບກຳຂໍ້ມູນໄມ້ສືບພັນ ຄື: ຈຳນວນໄມ້ນ້ອຍ ທຸກຊະນິດພັນ ທີ່ມີໜ້າຕ້າງພຽງເອິກນ້ອຍກວ່າ 5 ຊມ ແລະ ສູງກວ່າ 1.3 ແມັດ ແລະ ເບິ່ງໄມ້ ທີ່ມີລວງສູງແຕ່ 0.3 ຫາ 1.3 ແມັດ (ລາຍລະອຽດ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ຮ່າງບັນທຶກ ສຈ 2).

2.2 ການສັງລວມ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ໂດຍມີການສົມທົບ ຈາກໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງ ປ່າຜະລິດ ມີໜ້າທີ່ສັງລວມ ເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນ ພາກສະໜາມ ທັງໝົດ.

ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ມີໜ້າທີ່ ກວດກາ, ສັງລວມ ແລະ ເກັບຮັກສາ ເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນ ພາກສະໜາມ ແລ້ວ ສົ່ງໃຫ້ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ໂດຍຜ່ານການຢັ້ງຢືນຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ.

ຂະແໜງປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ສັງລວມ ຂໍ້ມູນ ຈາກເຂດປ່າຜະລິດຕ່າງໆ ແລະ ສົມທົບກັບ ວິຊາການ ກົມປ່າໄມ້ ເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ສ້າງແຜນຈັດສັນປ່າຜະລິດ ໂດຍຜ່ານການຢັ້ງຢືນຂອງ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອນຳສະເໜີກົມປ່າໄມ້.

ພາຍຫຼັງ ແຜນຈັດສັນປ່າຜະລິດ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງແລ້ວ ກົມປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ສັງລວມ ແຜນຈັດສັນ, ເກັບ ຮັກສາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ ຂະແໜງປ່າໄມ້, ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

3. ການສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ

1. ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງ ຮ່ວມ ກ່ຽວກັບ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານສຳຫຼວດຈັດສັນ.
2. ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງທີມງານ ເຂົ້າຮ່ວມ ວຽກງານ ສຳຫຼວດຈັດສັນ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ.

3. ການຄິດໄລ່ ຄ່າແຮງງານ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ການຂອງລັດ. ຫົວໜ່ວຍຄິດໄລ່ ສຳລັບວຽກງານ ສຳຫຼວດຈັດສັນ ຄື: ໜຶ່ງທີມ ມີ 6 ຄົນ, ສາມາດ ເຮັດວຽກໄດ້ 6 ດອນຕົວຢ່າງ ຕໍ່ ມື້ ໃນປ່າດົງ ແລະ 9 ດອນຕົວຢ່າງ ຕໍ່ ມື້ ໃນປ່າໂຄກ.
4. ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈ່າຍ ຄ່າແຮງງານ ການສຳຫຼວດຈັດສັນ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາ ໂດຍແບ່ງເປັນ 3 ງວດ ຄື :
 - ງວດ 1: 25% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ ໃນເວລາ ເລີ່ມປະຕິບັດວຽກງານ.
 - ງວດ 2: 25% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ ຫຼັງຈາກ ສຳເລັດໜ້າວຽກ 50% (ເຄິ່ງໜຶ່ງ).
 - ງວດ 3: ກ່ອນທີ່ ຈະໄດ້ຮັບ ຄ່າແຮງງານ ງວດ 3 (50% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ) ຕ້ອງສຳເລັດໜ້າວຽກ 100% ໂດຍຜ່ານ ການກວດກາ ແລະ ຍັງຍືນ ຈາກ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ (ກໍລະນີ ໜ້າວຽກໃດ ຫລື ຈຸດໃດ ຂອງການສຳຫຼວດຈັດສັນ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມຫຼັກ ວິຊາການ, ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງເຮັດຄືນໃໝ່)

V. ການສຳຫຼວດໄມ້ ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ

1. ວິທີການສຳຫຼວດ

ວາງແລວແມ່ ຕາມຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ສຳຫຼວດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການສ້າງແລວປົກ.

ວາງແລວປົກ ຕັ້ງສາກກັບແລວແມ່, ໄລຍະຫ່າງ ລະຫວ່າງ ແລວປົກ 50 ແມັດ.

ສຳຫລວດ 100% ສຳລັບໄມ້ ທີ່ມີໜ້າຕ້າງ ອະນຸຍາດຕັດປົກ ໃນຄຸ້ມທີ່ຈະຂຸດຄົ້ນປະຈຳປີ, ໄປຕາມສອງຂ້າງ ຂອງແລວປົກ ຂ້າງລະ 25 ມ ແລະ ຍາວໄປຈົນສຸດ ເສັ້ນແລວປົກ (ລາຍລະອຽດ ເບິ່ງຮູບສະແດງ 4).

ສ້າງດອນຕົວຢ່າງຂະໜາດ 20 x 30 ມ ເປັນລະບົບສະໝໍ່າສະເໝີ ຕາມແລວປົກ ໃນໄລຍະຫ່າງ ລະຫວ່າງ ດອນ 100 ແມັດ ຊຶ່ງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ຂອງສຸມຕົວຢ່າງ ເທົ່າກັບ 6% ຂອງເນື້ອທີ່ຄຸ້ມທີ່ສຳຫຼວດກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ເພື່ອປະເມີນ ການກະຈາຍຂອງບໍລິມາດໄມ້ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງ ໃຫ້ແກ່ການຄັດເລືອກ ພື້ນທີ່ຂຸດຄົ້ນຕົວຈິງ.

2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການກະກຽມ

ບຸກຄະລາກອນ

- ພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການສຳຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ລວມມີ: ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ, ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດ ຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ.
- ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ບົດແນະນຳ, ຄູ່ມືການສຳຫຼວດ, ວິທີການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ຢູ່ພາກສະໜາມ ແລະ ການນຳໃຊ້ ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້.

ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ຮັບໃຊ້

ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ການສຳຫຼວດ ລວມມີ: ແຜນຈັດສັນ, ແຜນທີ່ວາງແຜນສຳຫຼວດ (ມາດຕາສ່ວນ 1: 10.000), ເຄື່ອງວັດແທກຕົ້ນໄມ້ (ລວງສູງ, ໜ້າຕ້າງ), ເຄື່ອງວັດແທກໄລຍະ, ເຂັມທິດ, ເຄື່ອງກຳນົດຈຸດພິກັດ (GPS), ອຸປະກອນຂີດຂຽນ, ເຄື່ອງປ້ອງກັນແຮງງານ, ເຄື່ອງຄົວກິນ, ເຄື່ອງມືແຮງງານ (ພ້າ, ມິດ, ຈິກ, ຊ້ວນ, ເລື່ອຍ, ຂວານ....) ແລະ ພາຫານຮັບໃຊ້.

2.2. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ

2.2.1. ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຕົ້ນໄມ້ ທຸກຊະນິດ ທີ່ມີໜ້າຕ້າງ ຕາມອະນຸຍາດ ຕັດປາ້ ແລະ ໜ້າຕ້າງແຕ່ 50 ຊັງຕີແມັດຂຶ້ນໄປ ຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳ ລວມມີ: ຊະນິດພັນໄມ້, ໜ້າຕ້າງພຽງເອິກ, ລວງສູງ ໃຕ້ງ່າ, ຄຸນນະພາບລຳຕົ້ນ ແລະ ຈຸດຢືນຂອງຕົ້ນໄມ້.

(ລາຍລະອຽດ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ຮ່າງບັນທຶກ ສຂ 1).

2.2.2. ເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ ຕົ້ນໄມ້ ທຸກຊະນິດ ທີ່ມີໜ້າຕ້າງພຽງເອິກ ແຕ່ 10 ຊມ ຫາ ໜ້າຕ້າງຕໍ່າກວ່າ ໜ້າຕ້າງອະນຸ ຍາດຕັດປາ້ ໃນດອນຕົວຢ່າງ 20 x 30 ມ ຄື: ຊະນິດພັນ, ໜ້າຕ້າງພຽງເອິກ, ລວງສູງໃຕ້ງ່າ ແລະ ລວງສູງ ສຸດຍອດ.

(ລາຍລະອຽດ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ຮ່າງບັນທຶກ ສຂ 2, ດອນຕົວຢ່າງ 20ມ x 30).

2.3. ການສັງລວມ ແລະ ວິເຄາະ ຂໍ້ມູນ

2.3.1 ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ເພື່ອສັງລວມ ເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນພາກສະ ໜາມ ທັງໝົດ ສົ່ງໃຫ້ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ.

2.3.2 ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ສັງລວມ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ເຊັ່ນ:

- ຄິດໄລ່ບໍລິມາດສະເລ່ຍຕໍ່ເຮັກຕາ ໃນດອນຕົວຢ່າງ
- ສ້າງແຜນທີ່ຈຸດຢືນຕົ້ນໄມ້
- ຈັດລຽງ ແລະ ກຳນົດ ພື້ນທີ່ສຳລັບຂຸດຄົ້ນ ຕາມບໍລິມາດໄມ້
- ຄັດເລືອກຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະໝາຍຕົ້ນຕັດ ຕາມແຜນທີ່ຈຸດຢືນຕົ້ນໄມ້, ວິທີການ ແລະ ເງື່ອນໄຂການຄັດເລືອກມີດັ່ງນີ້:

- ກ). ເປັນຊະນິດພັນໄມ້ ທີ່ມີຈຳນວນ ຫລາຍກ່ວາ 1% ຂອງຈຳນວນຕົ້ນໄມ້ທັງໝົດຂອງທຸກຊະນິດພັນ ທີ່ມີຢູ່ ໃນຄຸ່ມ ທີ່ຈະຂຸດຄົ້ນ.
- ຂ). ເປັນຊະນິດພັນໄມ້ ທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ (ຖ້າຄັດເລືອກ ໄດ້ຫລາຍຊະນິດພັນ ຍິ່ງຈະເປັນການດີ ເພື່ອຮັກສາໄດ້ ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ ຂອງໂຄງສ້າງປ່າໄມ້).
- ຄ). ຊະນິດພັນໜຶ່ງ ຕ້ອງເລືອກເອົາ ສູງສຸດ ບໍ່ເກີນ 40% ຂອງຈຳນວນຕົ້ນ ທັງໝົດ.
- ງ). ໃນກໍລະນີຕົ້ນໄມ້ເກີດເປັນຈຸ່ມ ໃຫ້ຄັດເລືອກເອົາ 1 ຫາ 2 ຕົ້ນ ຈາກຈຸ່ມນັ້ນອອກ ແລະ ໃຫ້ຫຼີກລ້ຽງ ການເລືອກ ເອົາຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຢືນຢູ່ໂດດດ່ຽວ.
- ຈ). ໃນເນື້ອທີ່ທີ່ມີ ບໍລິມາດ ສະເລ່ຍ 100 ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ເຮັກຕາ ຂຶ້ນໄປ ແມ່ນ ສາມາດຄັດເລືອກ ເອົາຕົ້ນໄມ້ ໃນຂັ້ນ ຄຸນນະພາບ 1, 2, 3, 4, 5.
- ສ). ໃນເນື້ອທີ່ທີ່ມີ ບໍລິມາດ ສະເລ່ຍ 80 ຫາ 99 ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ເຮັກຕາ ແມ່ນ ສາມາດ ຄັດເລືອກ ເອົາຕົ້ນໄມ້ ໃນຂັ້ນ ຄຸນນະພາບ 2,3,4,5.
- ຊ). ໃນເນື້ອທີ່ທີ່ມີ ບໍລິມາດ ສະເລ່ຍ 75 ຫາ 79 ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ເຮັກຕາ ແມ່ນ ສາມາດ ຄັດເລືອກ ເອົາຕົ້ນໄມ້ ໃນຂັ້ນ ຄຸນນະພາບ 3,4,5.
- ຍ). ຮັກສາຕົ້ນໄມ້ ແມ່ພັນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ມີຂັ້ນ ຄຸນນະພາບ 1 ຫຼື 2, ຢ່າງໜ້ອຍ 7 ຕົ້ນ ໃນ 1 ເຮັກຕາ ຫຼື ໃນວົງລັດສະໝີ 56.4 ແມັດ ອ້ອມຂ້າງ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກຕັດປັ້ (ເບິ່ງຮູບ ລຸ່ມນີ້).
- ດ). ຄຸນນະພາບຂອງໄມ້ຢືນຕົ້ນ ມີດັ່ງນີ້:

ຄຸນນະພາບ 1: ລຳຕົ້ນຊື່, ກົມກ້ຽງດີ ແລະ ມີຕຳນິເລັກນ້ອຍ

ຄຸນນະພາບ 2: ລຳຕົ້ນຂ້ອນຂ້າງຊື່ ແລະ ກົມ, ແຕ່ມີຕຳນິຫຼາຍກວ່າ ຄຸນນະພາບ 1

ຄຸນນະພາບ 3: ລຳຕົ້ນຄົດ, ບິດ ແລະ ມີຕຳນິຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ມີຕາຫຼາຍ, ໄຟໄໝ້, ຫັກ, ເປັນງ່າມ, ຮ່ອງ ແລະ ອື່ນໆ

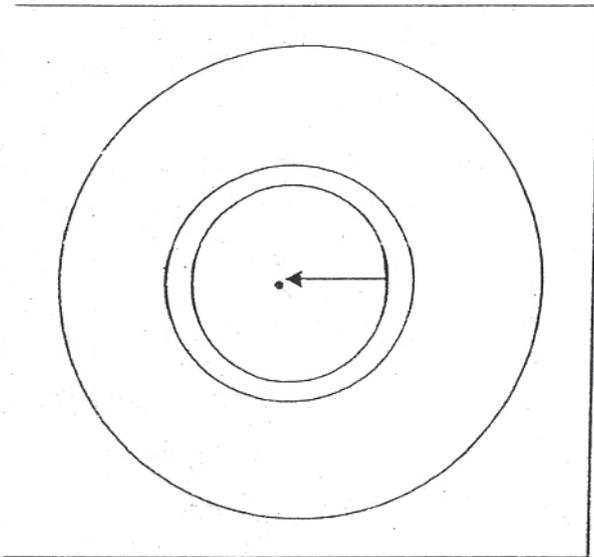
ຄຸນນະພາບ 4: ໄມ້ຕາຍຢືນ; ຕາຍເພື່ອງ, ໂກນ ແລະ ປາຍກຸດ (ແຕ່ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນໄມ້ທ່ອນໄດ້)

ຄຸນນະພາບ 5: ໄມ້ລົ້ມ ແຕ່ເນື້ອໄມ້ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ (ໄມ້ດິບ)

ຄຸນນະພາບ 6 ໄມ້ລົ້ມ ແຕ່ເນື້ອໄມ້ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ (ໄມ້ຕາຍ)

ຕ). ໃນເນື້ອທີ່ໆມີ ບໍລິມາດ ສະເລ່ຍ ຫນ້ອຍກວ່າ 100 ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ ເຮັກຕາ, ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ເລືອກຕັດ ຕ້ອງຫ່າງກັນ ຢ່າງຫນ້ອຍ 30 ແມັດ; ເນື້ອທີ່ໆມີ ບໍລິມາດສະເລ່ຍ 100 ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ເຮັກຕາ ຂຶ້ນໄປ ຕ້ອງຫ່າງກັນ ຢ່າງຫນ້ອຍ 25 ແມັດ. ການກຳນົດ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຈຳກັດ ບໍ່ໃຫ້ເປີດຊ່ອງຫວ່າງຂອງເຮືອນຍອດ ຫຼາຍເກີນໄປ.

ຮູບວົງມົນ ສຳລັບໃຊ້ ວັດແທກໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຈະເລືອກຕັດ

ຈຸດໃຈກາງ: ໃຊ້ວາງທັບຈຸດຍືນຕົ້ນໄມ້ ທີ່ພິຈາລະນາຄັດເລືອກ.

ວົງມົນ1: ລັດສະໝີ 25 ມ ໃຊ້ແທກ ໄລຍະຫ່າງ 2 ຕົ້ນຕັດ.

ວົງມົນ2: ລັດສະໝີ 30 ມ ໃຊ້ແທກ ໄລຍະຫ່າງ 2 ຕົ້ນຕັດ.

ວົງມົນ3: ລັດສະໝີ 56,4 ມ ໃຊ້ນັບ ຕົ້ນແມ່ພັນໃນເນື້ອທີ່ 1 ຮຕ.

- ສ້າງບັນຊີຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຈະຂຸດຄົ້ນ ຕ້ອງມີເນື້ອໃນ: ເບີລະຫັດ ແລວແມ່, ແລວປີກ, ເບີຕົ້ນ, ຊະນິດໄມ້, ຫນ້າຕ້າງພຽງເອິກ, ລວງສູງໃຕ້ງ່າ, ບໍລິມາດ ແລະ ຄຸນນະພາບ ພ້ອມດ້ວຍ ແຜນວາດຈຸດຍືນ ໃນມາດຕາສ່ວນ ເທົ່າກັບ ແຜນທີ່ຈຸດຍືນຕົ້ນໄມ້.
- ເມື່ອສຳເລັດການຄັດເລືອກຕົ້ນໄມ້ເພື່ອຂຸດຄົ້ນ ໃນແຜນທີ່ຈຸດຍືນຕົ້ນໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ໝາຍ ອ້ອມຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະຕັດ, ຕົ້ນຈິ່ງໄວ້ເປັນແມ່ພັນ, ເສັ້ນທາງເກົ່າ, ກຳນົດເສັ້ນທາງລາກແກ່, ສະໜາມ I ແລະ ສະໜາມ II.
- ສ້າງແຜນການສະເໜີຂໍອະນຸມັດຂຸດຄົ້ນໄມ້ ສິ່ງໃຫ້ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ໂດຍຜ່ານ ການຍິ່ງຍືນ ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ.

3. ການສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ກ່ຽວກັບ ການສໍາຫຼວດໄມ້ ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ.
 - 3.1 ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ກ່ຽວກັບ ການສໍາຫຼວດກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ, ພອ້ມທັງ ຕອບສະໜອງ ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ ແລະ ໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມ ວິທີການນໍາໃຊ້ ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ໃຫ້ແກ່ ທີມງານອາສາສະໝັກປ່າໄມ້ບ້ານ.
 - 3.2 ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງທຶນງານ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສໍາຫຼວດກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ໃຫ້ສໍາເລັດຕາມ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ.
 - 3.3 ການຄິດໄລ່ ຄ່າແຮງງານ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບການຂອງລັດ, ບົນພື້ນຖານ ຫົວໜ່ວຍຄິດໄລ່ ຂອງວຽກງານສໍາຫຼວດກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ຄື: ທິມໜຶ່ງ ມີ 6 ຄົນ, ສາມາດເຮັດວຽກໄດ້ 2 ຮຕ ຕໍ່ ມື້, ລວມທັງ ການສໍາຫຼວດໄມ້ ໃນດອນຕົວຢ່າງ.
 - 3.4 ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ຈ່າຍຄ່າແຮງງານ ການສໍາຫຼວດໄມ້ ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ໃຫ້ແກ່ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ໂດຍແບ່ງເປັນ 3 ງວດ ຄື :
 - ງວດ 1: 25% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ ໃນເວລາ ເລີ່ມປະຕິບັດວຽກງານ.
 - ງວດ 2: 25% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ ຫຼັງຈາກ ສໍາເລັດໜ້າວຽກ 50% (ເຄິ່ງໜຶ່ງ).
 - ງວດ 3: ກ່ອນທີ່ ຈະໄດ້ຮັບ ຄ່າແຮງງານ ງວດ 3 (50% ຂອງມູນຄ່າ ທັງໝົດ) ຕ້ອງສໍາເລັດໜ້າວຽກ 100% ໂດຍຜ່ານ ການກວດກາ ແລະ ຢັ້ງຢືນ ຈາກ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງ ປ່າຜະລິດ (ກໍລະນີ ໜ້າວຽກໃດ ຫຼື ຈຸດໃດ ຂອງການສໍາຫຼວດໄມ້ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມຫຼັກວິຊາການ, ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງເຮັດຄືນໃໝ່).

VI. ການໝາຍຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະຕັດ

1. ວິທີການ

ຕົ້ນໄມ້ທຸກຕົ້ນທີ່ມີເປົ້າໝາຍຂຸດຄົ້ນ ຕ້ອງໄດ້ມີການໝາຍເບີຕົ້ນ ແລະ ຕີກາຕົ້ນ.

1.1 ການໝາຍຕົ້ນໄມ້.

- ແຕ້ມ ເປັນວົງອ້ອມ ຕົ້ນໄມ້ ຢູ່ທີ່ຈຸດ ຕັດປ່າ ດ້ວຍສີແດງ (ສີນ້ຳມັນ).

- ຕິເບີແລວແມ່, ເບີແລວປົກ ແລະ ເບີຕົ້ນ ໄວ້ເບື້ອງເທິງ ຂອງວົງອ້ອມຈຸດຕັດປາ້ ແລະ ຕິເບີຕົ້ນ ໄວ້ເບື້ອງລຸ່ມຈຸດຕັດປາ້ ແລະ ແຕ້ມຢູ່ເບື້ອງກົງກັນຂ້າມກັບທິດລິ້ມຂອງຕົ້ນໄມ້ ດ້ວຍຄ້ອນ ເລກລຽງ.
- ກໍລະນີຕົ້ນໄມ້ແຕກງ່າມ ການໝາຍຕົ້ນ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດດັ່ງນີ້: ຖ້າຫາກຈຸດແຕກງ່າມ ຕໍ່ກວ່າ ຈຸດ 1,30 ມ ຫ່າງຈາກໜ້າດິນ ຈະຖືວ່າ ເປັນໄມ້ສອງຕົ້ນ ແລະ ຖືກໝາຍດ້ວຍນ້ຳເບີຕ່າງກັນ, ສ່ວນໄມ້ທີ່ຈຸດແຕກງ່າມ ສູງກວ່າຈຸດ 1,30ມ ຈະຖືວ່າເປັນຕົ້ນດຽວ ແລະ ໝາຍເບີດຽວ.
- ພາຍຫຼັງທີ່ ຕິເບີຕົ້ນ ແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຕິກາຕົ້ນ, ຕິກາຕົ້ນໃສ່ລຸ່ມເບີຕົ້ນ ທັງເບື້ອງເທິງ ແລະ ເບື້ອງລຸ່ມ (ລະອຽດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບການ ການນຳໃຊ້ຄ້ອນຕິກາໄມ້).

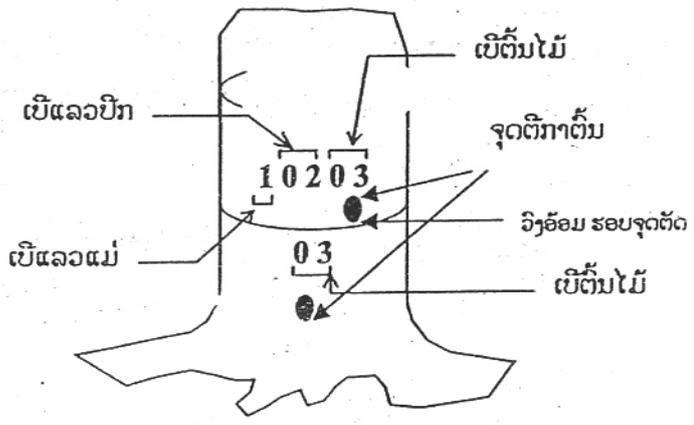
- ການໝາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ ຕົວເລກລະຫັດ:

- ຂໍ້ມູນ ຢູ່ດ້ານເທິງ ຂອງວົງອ້ອມຈຸດຕັດປາ້ ລວມມີ 3 ລະຫັດ, 5 ຕົວເລກ ຄື: ABBCC (ລະຫັດແລວແມ່, ແລວປົກ ແລະ ເບີຕົ້ນ ຕາມລຳດັບ).

A = ເບີແລວແມ່, ມີ ລະຫັດ 1 ຕົວເລກ
 BB = ເບີແລວປົກ, ມີລະຫັດ 2 ຕົວເລກ
 CC = ເບີຕົ້ນໄມ້, ມີລະຫັດ 2 ຕົວເລກ.

- ຂໍ້ມູນ ຢູ່ດ້ານລຸ່ມ ຂອງວົງອ້ອມ ຮອບຈຸດຕັດປາ້ ແມ່ນເບີຕົ້ນ

ຕົວຢ່າງ ການໝາຍຕົ້ນໄມ້:

1.2 ການໝາຍ ຕໍ່ໄມ້ ແລະ ທ່ອນໄມ້

- ພາຍຫຼັງ ຕັດປາໂລງແລ້ວ, ຖ້າເບີຕົ້ນໄມ້ ທີ່ຢູ່ຕໍ່ ຫາກລົບ, ຕ້ອງໄດ້ ໃຊ້ຄຳອອນເລກລຽງ ຕີລົ້ມ ຄົນໃໝ່ ໃຫ້ເຫັນໄດ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ.
- ການໝາຍບັນທ່ອນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ຂໍ້ກຳນົດຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເລກທີ 0060/ກປ.03, ລົງວັນທີ 24/02/03. ຮັບປະກັນໃຫ້ ທຸກສິ່ງສ່ວນຂອງຕົ້ນໄມ້ແຕ່ລະຕົ້ນທີ່ ຕັດປາໂລງແລ້ວ (ລຳຕົ້ນ, ກິ່ງງ່າ) ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ ໝົດຄຸນຄ່າ.
- ພາຍຫຼັງ ທີ່ມີ ການບັນທ່ອນແລ້ວ, ຕ້ອງມີ ການຕີ ລະຫັດ ຢູ່ໜ້າ ໄມ້ທ່ອນ ດັ່ງນີ້: ເບີເຂດຄຸ້ມ ຄອງ, ເບີເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍ, ເບີຄຸ້ມ, ເບີແລວແມ່, ເບີແລວປີກ, ເບີຕົ້ນ ແລະ ເບີທ່ອນ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງຊັກລາກ ໄປທ່ອນໂຮມຢູ່ສະໜາມ I (ລວມໝອນ).

- ການໝາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ ຕົວເລກລະຫັດ ໝາຍໜ້າທ່ອນໄມ້:

XYZZ
ABBCCD

ໃນນັ້ນ:

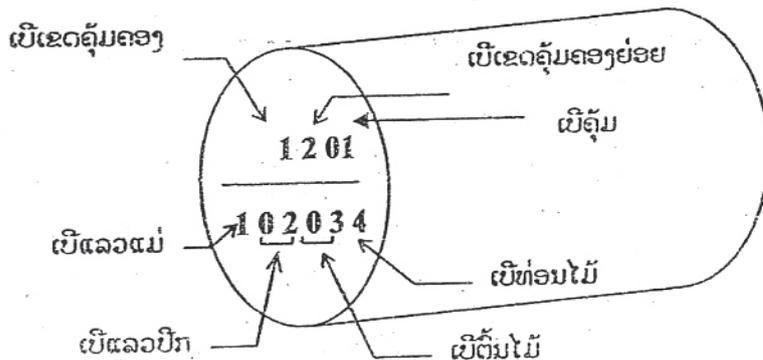
ຂໍ້ມູນ ຢູ່ສ່ວນເທິງ ລວມມີ 3 ລະຫັດ ຄື:

- X = ເບີເຂດຄຸ້ມຄອງ, ມີລະຫັດ 1 ຕົວເລກ
- Y = ເບີເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍ, ມີລະຫັດ 1 ຕົວເລກ
- ZZ = ເບີຄຸ້ມ, ມີລະຫັດ 2 ຕົວເລກ

ຂໍ້ມູນ ຢູ່ສ່ວນລຸ່ມ ລວມມີ 4 ລະຫັດ, ມີ 6 ຕົວເລກ ຄື:

- A = ເບີແລວແມ່, ມີລະຫັດ 1 ຕົວເລກ
- BB = ເບີແລວປີກ, ມີລະຫັດ 2 ຕົວເລກ
- CC = ເບີຕົ້ນໄມ້, ມີລະຫັດ 2 ຕົວເລກ
- D = ເບີທ່ອນໄມ້, ມີລະຫັດ 1 ຕົວເລກ

ອະທິບາຍຮູບ: ໄມ້ທ່ອນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຂຸດຄົ້ນອອກມາຈາກ ເຂດຄຸ້ມຄອງທີ 1, ເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍ ທີ 2, ຄຸ້ມທີ 01, ແລວແມ່ທີ 1, ແລວປີກທີ 02, ຕົ້ນທີ 03 ແລະ ໄມ້ທ່ອນທີ 4.

ຕົວຢ່າງ: ການໝາຍລະຫັດ ໜ້າທ່ອນໄມ້:

2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການກະກຽມ

2.1.1 ບຸກຄະລາກອນ

- ພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ວຽກງານການໝາຍຕົ້ນຕັດ ລວມມີ: ພະນັກງານກົມປ່າໄມ້, ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ.
- ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ການໝາຍຕົ້ນຕັດ, ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ພາກສະໜາມ, ການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ.

2.1.2 ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື

ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ສຳລັບ ການໝາຍຕົ້ນຕັດ ລວມມີ: ແຜນທີ່ຈຸດຍືນຕົ້ນໄມ້, ບັນຊີໄມ້ຍືນຕົ້ນ, ເຄື່ອງວັດແທກໄລຍະ (ໄມ້ແມັດ), ເຂັມທິດ, ເຄື່ອງກຳນົດຈຸດພິກັດ (GPS), ອຸປະກອນຂີດຂຽນ, ນຳ້ສີ, ຟອຍທາສີ, ຄ້ອນເລກລຽງ (ຖ້ຳມີ), ເຄື່ອງປ້ອງກັນແຮງງານ, ເຄື່ອງມືແຮງງານ (ພ່າ, ມີດ, ຈິກ, ຊ້ວນ, ເລື້ອຍ, ຂວານ...) ເຄື່ອງຄົວກິນ ແລະ ພາຫນະຮັບໃຊ້.

2.1.3 ການສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ

- ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ກ່ຽວກັບ ການໝາຍຕົ້ນຕັດ, ພອ້ມທັງ ຕອບສະໜອງ ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ ແລະ ໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມ ວິທີການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ໃຫ້ແກ່ ທີມງານ ອາສາສະມັກປ່າໄມ້ບ້ານ.
- ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງທຶມງານ ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການໝາຍຕົ້ນຕັດໃຫ້ສຳເລັດຕາມ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ.
- ການຄິດໄລ່ ຄ່າແຮງງານ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບການຂອງລັດ, ບົນພື້ນຖານ ທົວໜ່ວຍຄິດໄລ່ ຂອງວຽກງານໝາຍຕົ້ນ ຕັດ ຄື: ທົມໜຶ່ງ ມີ 4 ຄົນ, ສາມາດເຮັດວຽກໄດ້ 15 ຫາ 20 ຕົ້ນ ຕໍ່ ມື້.
- ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ຈ່າຍຄ່າແຮງງານ ການໝາຍຕົ້ນຕັດ ໃຫ້ແກ່ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ໂດຍແບ່ງເປັນ 2 ງວດ ຄື :
 - ງວດ 1: 30% ຂອງມູນຄ່າທັງໝົດ ໃນເວລາ ເລີ່ມປະຕິບັດວຽກງານ.
 - ງວດ 2: ກ່ອນທີ່ ຈະໄດ້ຮັບ ຄ່າແຮງງານ ງວດ 2 (70% ຂອງມູນຄ່າ ທັງໝົດ) ຕ້ອງສຳເລັດ ໜ້າວຽກ 100% ໂດຍຜ່ານ ການກວດກາ ແລະ ຍັ້ງຍືນ ຈາກ ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງ

ປ່າຜະລິດ (ກໍລະນີ ໜ້າວຽກໄດ ຫຼື ຈຸດໂຕ ຂອງການໝາຍຕົ້ນຕັດ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຕາມຫຼັກວິຊາການ, ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າ ໄມ້ບ້ານ ຕ້ອງເຮັດຄືນ).

2.2 ການໝາຍຕົ້ນໄມ້ ຢູ່ພາກສະໜາມ

ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດຮັບເອົາ ບັນຊີຕົ້ນໄມ້ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການປະມຸນຂາຍແລ້ວ ມອບໃຫ້ ການຈັດຕັ້ງ ປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງທຶນງານ ລົງໝາຍຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະຕັດ ໂດຍ ປະຕິບັດ ຕາມ ວິທີການໝາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນຂໍ້ທີ 1 ຂອງຂໍ້ VI ໃນບົດແນະນຳສະບັບນີ້.

VII ການປະເມີນຜົນພາຍຫຼັງການຂຸດຄົ້ນ

ແມ່ນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ສະພາບປ່າໄມ້ ພາຍຫຼັງສຳເລັດ ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ແລ້ວ, ເພື່ອເປັນ ບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ການກວດກາຄືນ ແລະ ຢັ້ງຢືນວ່າ ການປະຕິບັດແຜນການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ດຳເນີນໄປ ຖືກຕ້ອງຕາມແຜນການ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ພ້ອມ ນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຕີລາຄາ ຜົນກະທົບ ຈາກການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ຕໍ່ກັບ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃນເຂດທີ່ຜ່ານ ການຂຸດຄົ້ນ ແລ້ວກຳນົດແຜນການຟື້ນຟູປ່າໄມ້. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມດຳເນີນ ຊ້າສຸດ ບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງເດືອນ ພາຍຫຼັງສຳເລັດການຂຸດຄົ້ນ, ຊຶ່ງເນື້ອໃນ ຂອງການປະເມີນຜົນ ມີດັ່ງນີ້:

- ການຕັດປ່າ ຕາມຕົ້ນທີ່ໝາຍໃຫ້ຕັດ, ການຈິ່ງຕໍ່ສູງ, ຈິ່ງປາຍຍາວ, ປະຖິ້ມໄມ້ທ່ອນ, ກິ່ງງ່າ, ປະລະຕົ້ນໄມ້ທີ່ໄດ້ຕັດປ່າແລ້ວ, ທິດລົ້ມຂອງໄມ້, ຜົນເສ້ຍຫາຍຂອງຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເບ້ຍໄມ້ທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ, ໂດຍໃຊ້ວິທີການສຸມຕົວຢ່າງ ແບບບັງເອີນ ຢ່າງໜ້ອຍ ບໍ່ຫຼຸດ 10% ຂອງຈຳນວນຕົ້ນທັງໝົດ ທີ່ຖືກຕັດປ່າ.
- ບໍລິມາດຂຸດຄົ້ນຕົວຈິງ ແມ່ນຖືກຕ້ອງຕາມ ໃບອະນຸຍາດ ໂດຍການສົມທຽບ ບໍລິມາດໄມ້ຍືນ ຕົ້ນ ກັບ ບໍລິມາດໄມ້ທ່ອນ.
- ການລະເມີດສັນຍາການຂຸດຄົ້ນ ເຊັ່ນ: ຜູ້ຂຸດຄົ້ນມີການລັກລອບລ່າສັດ, ເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ, ປະຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຊະຊາຍໃນປ່າ, ການອະນາໄມປ່າໄມ້ ຫຼັງການຂຸດຄົ້ນແລ້ວ.
- ການປະເມີນຜົນເສ້ຍຫາຍ ຈາກການຊັກລາກ ໄປຫາສະໜາມ I (ການຫຳລາຍເບ້ຍໄມ້, ຕົ້ນໄມ້ນ້ອຍ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ໜ້າດິນ).

VII. ການມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ

- ກອງສຳຫຼວດ ແລະ ວາງແຜນປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ອອກແບບ ການສຳຫຼວດປ່າໄມ້, ໃຫ້ການຝຶກ ອົບຮົມ ແກ່ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ, ນຳພາ, ໃຫ້ຄຳແນະນຳ, ຕິດຕາມ ການເຮັດວຽກ ຂອງທຶນ

ງານສຳຫລວດພາກສະໜາມ ໃຫ້ສຳເລັດໜ້າວຽກ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ທັນກັບເວລາ, ຮ່ວມກັບທ້ອງຖິ່ນສັງລວມ, ວິເຄາະ, ສ້າງແຜນຈັດສັນ ແລະ ເກັບຮັກສາ ຂໍ້ມູນ.

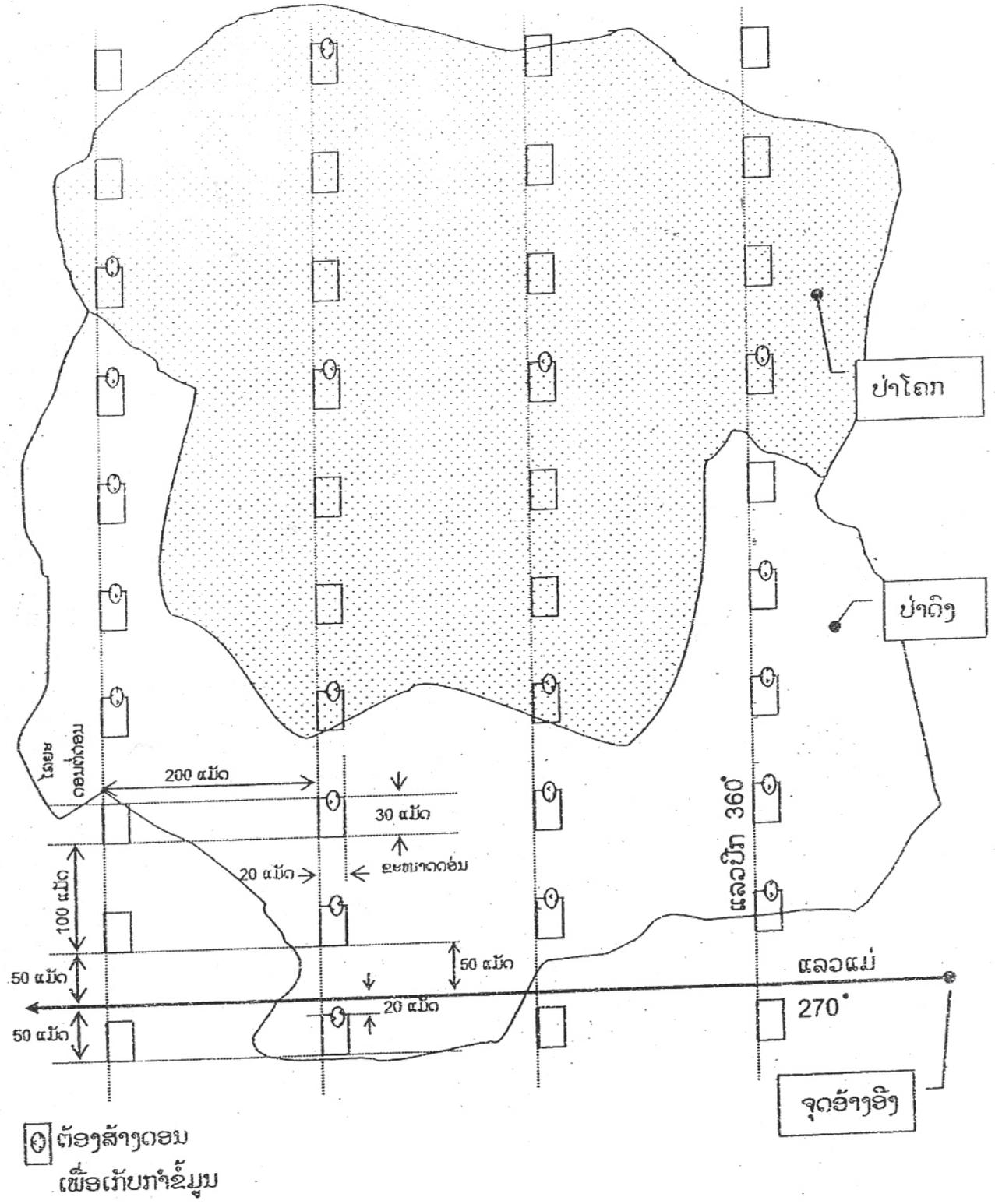
- ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ (ໜ່ວຍງານສຳຫຼວດປ່າໄມ້) ເຂົ້າຮ່ວມ, ຊຸກຍູ້, ຊ່ວຍເຫຼືອ ທາງດ້ານ ວິຊາການ ແລະ ຮ່ວມກັບກອງສຳຫຼວດ ແລະ ວາງແຜນປ່າໄມ້ ສັງລວມ, ວິເຄາະ, ສ້າງແຜນ ຈັດສັນ ແລະ ເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ.
- ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ ເປັນຜູ້ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ກັບການຈັດຕັ້ງ ປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ, ຈ່າຍຄ່າແຮງງານການສຳຫຼວດ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຈັດແບ່ງ ໜ້າວຽກຕ່າງໆ ໃຫ້ທີມງານອາສາສະໝັກປ່າໄມ້ບ້ານ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຮ່ວມກັບ ທີມງານ ອາສາສະໝັກປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ ຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງ.
- ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງ ແລະ ນຳພາ ທີມງານອາສາສະໝັກປ່າໄມ້ບ້ານ ໃນການປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມ.
- ທີມງານອາສາສະໝັກປ່າໄມ້ບ້ານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດ ວຽກງານຕາມ ການມອບໝາຍ ຂອງການຈັດຕັ້ງປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມປ່າໄມ້ບ້ານ.

VIII. ຜົນສັກສິດ

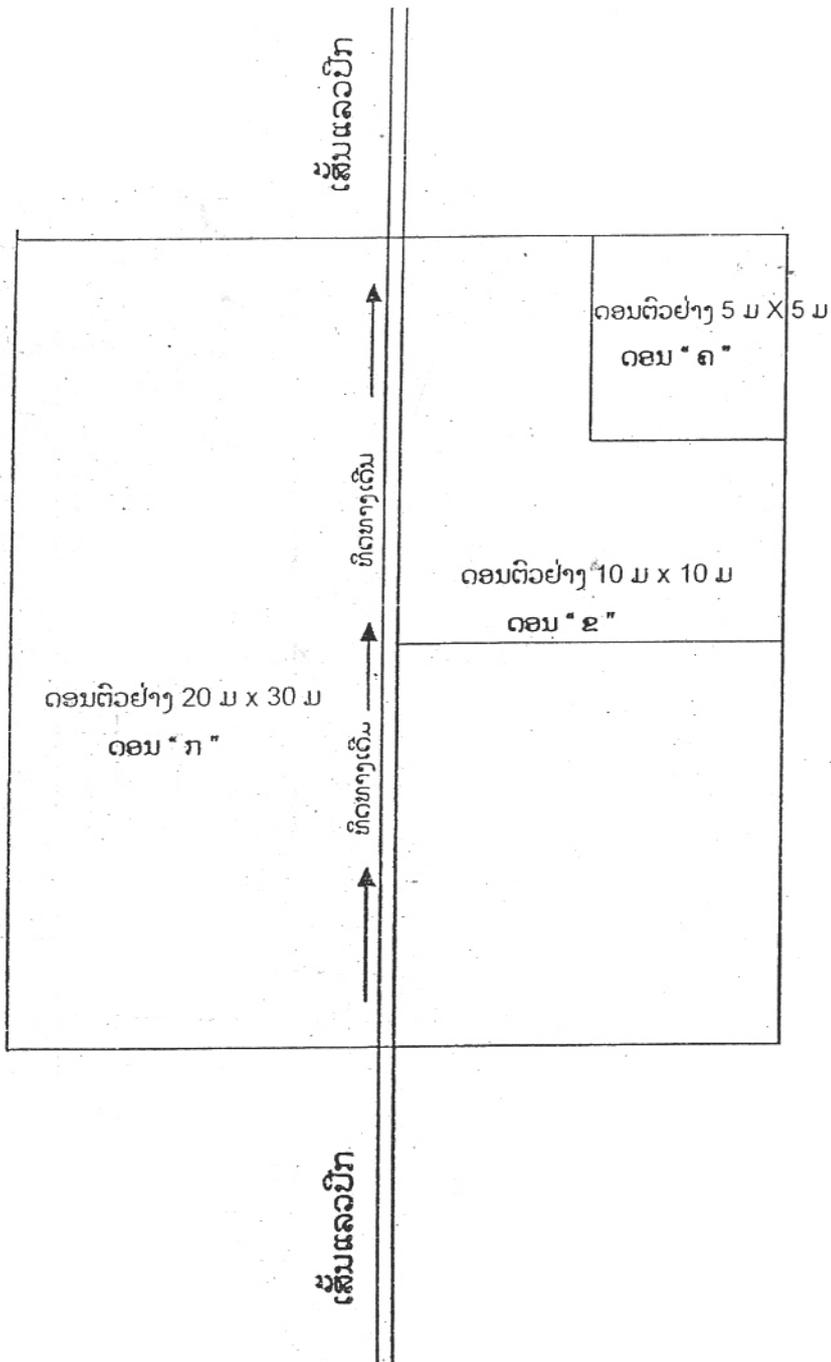
ບົດແນະນຳ ສະບັບນີ້ ມີຜົນນຳໃຊ້ໄດ້ ນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫົວໜ້າ ກົມປ່າໄມ້

ຮູບສະແດງທີ 1: ວິທີການວາງແລວແມ່, ແລວປົກ ແລະ ສ້າງດອນຕົວຢ່າງ ສຳລັບການສຳຫຼວດຈັດສັນ

ຮູບສະແດງທີ 2: ການສ້າງດອນຕົວຢ່າງ 'ກ', 'ຂ' ແລະ 'ຄ'

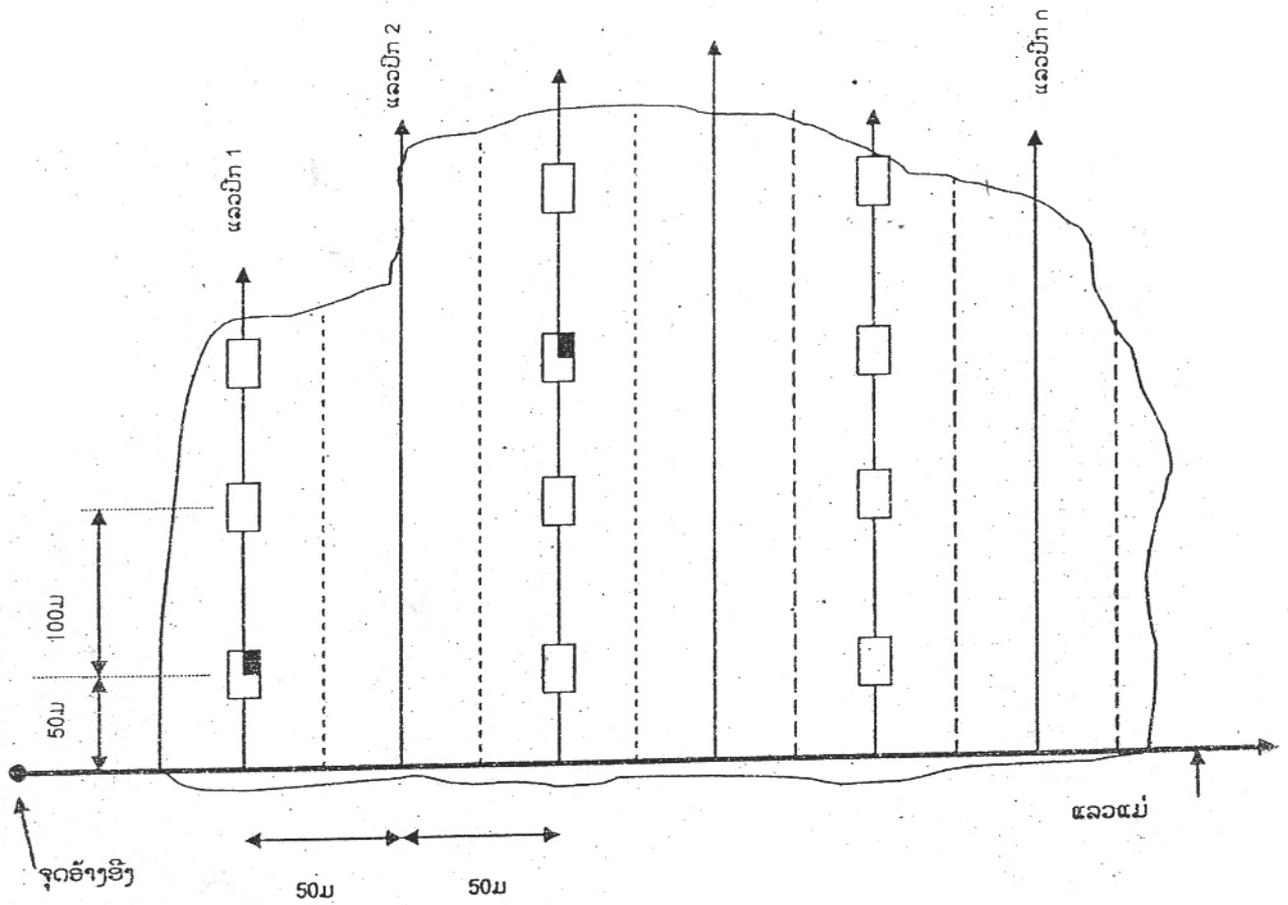

ຮ່າງບັນທຶກ ສຈ 1: ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ຕົ້ນໄມ້

ແຂວງ: _____ ເຂດປ່າຜະລິດ: _____ ສຳຫຼວດວັນທີ: ___/___/200.....
 ເຂດຄຸ້ມຄອງ: _____ ເຂດຄຸ້ມຄອງຍ່ອຍ: _____ ຄຸ້ມທີ: _____
 ແລວແມ່ທີ: _____ ແລວປົກທີ: _____ ທິມສຳຫຼວດ: _____ ຜູ້ບັນທຶກ: _____

ດອນທີ	ປະເພດປ່າ	ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ຕົ້ນໄມ້							ບັນທຶກ ການປ່ຽນແປງ ສະພາບປ່າ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມເສັ້ນແລວປົກ
		ເບີຕົ້ນ	ຊະນິດພັນ	ໜ້າຕ້າງ ຫຼື ລວງຮອບ (ຊມ)	ລວງສູງ ໃຕ້ງ່າ (ມ)	ລວງສູງ ສຸດຍອດ (ມ)	ຄຸນນະພາບ	ເຄື່ອງກຽວ	
									ເສັ້ນແລວປົກ ↓ ເສັ້ນແລວປົກ

ຮູບສະແດງທີ 3: ຕົວຢ່າງແຜນທີ່ ການສຳຫລວດໄມ້ ກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ

ຮູບສະແດງ 4: ຮ່າງແໜວາດ ກຳນົດຈຸດຍື່ນ ຂອງຕົ້ນໄມ້

